

*Херсонський державний  
аграрний університет*



*Kherson State Agrarian  
University*



## ***МАТЕРІАЛИ***

**III Міжнародної науково-практичної  
конференції**

**the 3rd International Scientific and Practical  
Conference**

**«ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН  
НА ПРОСТОРОВИЙ РОЗВИТОК  
ТЕРИТОРІЙ ЗЕМЛІ: НАСЛІДКИ  
ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ»**

**The impact of climate change on spatial development of  
Earth's territories: implications and solutions**

**11-12 червня 2020 року**

**June 11-12, 2020**



**Херсон**

*III Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення» (11-12 червня 2020 року)*

Міністерство освіти та науки України  
Міністерство аграрної політики та продовольства України  
Головне управління Держгеокадастру у Херсонській області  
Latvia University of Life Sciences and Technologies (Latvia)  
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu (Poland)  
Lankaran State University Lankaran (Azerbaijan)  
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»  
Тернопільський національний економічний університет  
Херсонський державний аграрний університет

**«ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА  
ПРОСТОРОВИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЙ  
ЗЕМЛІ: НАСЛІДКИ ТА ШЛЯХИ  
ВИРІШЕННЯ»**

**The impact of climate change on spatial development of  
Earth's territories: implications and solutions**

***МАТЕРІАЛИ***

***III Міжнародної науково-практичної  
конференції***

**the 3rd International Scientific and Practical Conference**

**11-12 червня 2020 року**

**June 11-12, 2020**

**Кафедра землеустрою, геодезії та кадастру**

*III Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток території Землі: наслідки та шляхи вирішення» (11-12 червня 2020 року)*

**УДК 332.33 : 551.58**

**B80**

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради факультету водного господарства, будівництва та землеустрою ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» (протокол №10 від 29 червня 2020 р.)*

**Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток території Землі: наслідки та шляхи вирішення:** Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції [Херсон, 11-12 червня 2020 року]. Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2020. 293 с.

**ISBN 978-617-7917-03-7**

У збірнику розміщено матеріали, в яких узагальнено результати III Міжнародної науково-практичної конференції. Розглянуто актуальні проблеми та напрямки впливу кліматичних змін на просторовий розвиток території Землі, встановлення контактів між вченими різних країн, обмін дослідницьким досвідом.

*Конференція проведена у межах кафедральної теми: «Сучасні еколого-економічні проблеми природокористування Херсонської області за умов кліматичних змін (номер державної реєстрації 0118U007196).*

Рекомендується науковцям, державним службовцям, підприємцям, громадським діячам, викладачам, студентам та аспірантам.

Головний редактор: Яремко Ю.І., д.е.н., професор кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

Відповідальний секретар: Дудяк Н.В., к.е.н., доцент кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

Технічний секретар: Мацієвич Т.О., к.е.н., доцент кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

**Організатори випуску збірника:**

Кафедра землеустрою, геодезії та кадастру ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет

Думки авторів публікацій можуть не збігатися з думками і позицією редакції.

Тези доповідей друкуються в авторській редакції. Автори несуть відповідальність за зміст поданих матеріалів, достовірність наведених фактів, посилань, правопис власних імен тощо.

Редакція не несе відповідальності за зміст публікацій.

© ХДАУ, колектив авторів, 2020

## ЗМІСТ

### **Секція 1. АДАПТАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ТА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ДО КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН**

<i>Дзядикевич Ю.В., Любезна І.В. РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В УКРАЇНІ.....</i>	12
<i>Бойко Л.І., Мацієвич Т.О. ФІНАНСОВЕ СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЯК ВАЖЛИВИЙ НАПРЯМ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ.....</i>	17
<i>Гонак І.М. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ДЕЯКИХ ЗАКОНОДАВЧИХ АКТІВ УКРАЇНИ ЩОДО УМОВ ОБІГУ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ» .....</i>	19
<i>Кульчій І.О. УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....</i>	22
<i>Крупіца Д.О., Сегейченко О.В. ШЛЯХИ ВИЗНАЧЕННІ РИНКОВОЇ ВАРТОСТІ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ПРИ НЕСТАЧІВИХІДНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В ПЕРІОД ДІЇ МОРАТОРІЮ.....</i>	25
<i>Мацієвич Т.О., Іванів М.О., Філь А.Р. ОСНОВНІ КОНЦЕПЦІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В КОНТЕКСТІ ЗМІНИ КЛІМАТУ.....</i>	29
<i>Крупіца Д.О., Груша О.С. ПРОБЛЕМАТИКА ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬ ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ.....</i>	31
<i>Мовчан Т.В., Артемов В.О., Смоленська Л.І. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАНЬ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДООХОРОННИХ ОБМЕЖЕНЬ ТА ОБТЯЖЕНЬ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ЗЕМЕЛЬ.....</i>	34
<i>Песков І.В., Салтиков О.С. ОСОБЛИВОСТІ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ДОКУМЕНТАЦІЇ ІЗ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ЩОДО ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖ ТЕРИТОРІЙ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ.....</i>	39
<i>Сакаль О.В., Третяк Н.А. БАЗОВІ ПОНЯТТЯ В ОЦІНЮВАННІ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН ДЛЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ РЕАЛІЗАЦІЇ НИЗЬКОВУГЛЕЦЕВОГО РОЗВИТКУ У СФЕРІ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ І СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА .....</i>	42
<i>Толуб'як В.С. ЩОДО ПРОЕКТНОГО УПРАВЛІННЯ ГРОМАДАМИ ЗАЛІСНЕННЯ МАЛОПРОДУКТИВНИХ ЗЕМЕЛЬ.....</i>	44

III Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення» (11-12 червня 2020 року)

<b>Стратічук Н.В.</b> ВПЛИВ ЗМІН КЛІМАТУ НА СТАЛИЙ РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.....	223
<b>Ступень Р.М., Комар А.В.</b> ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ РИНКУ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ У СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	227
<b>Тимків А.О.</b> ВПЛИВ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН НА РОЗВИТОК ЕКОЛОГІЧНОГО МАРКЕТИНГУ.....	229
<b>Удовенко І.О., Горбачова В.С.</b> РИНОК ЗЕМЛІ ЯК ОСНОВНИЙ МЕХАНІЗМ РАЦІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ.....	232
<b>Федонюк В.В., Іванців В.В., Іванців О.В.</b> ПЕРСПЕКТИВИ ОРГАНІЗАЦІЇ БІОІНДИКАЦІЙНОГО МОНІТОРИНГУ ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ПОВІТРЯ У М. ЛУЦЬКУ.....	235
<b>Хавар Ю.С., Гулько О.Р.</b> ДЕЯКІ ЕКОЛОГІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В УМОВАХ СУЧАСНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН.....	237
<b>Юшин С.О.</b> СТРУКТУРНА (ДИС)ГАРМОНІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У КОНТЕКСТІ РИЗИКІВ ГОСПОДАРСЬКИХ КАТАСТРОФ.....	241

#### **Секція 4. ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ОРГАНІЗАЦІЇ УЧБОВОГО ПРОЦЕСУ З ВРАХУВАННЯМ АДАПТАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ДО КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН**

<b>Даніленко О.В.</b> ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРЕВАГИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	245
<b>Яремко Ю.І., Дудяк Н.В.</b> ОСВІТА У СФЕРІ ЗЕМЛУСТРОЮ, ГЕОДЕЗІЇ ТА КАДАСТРУ .....	248
<b>Папакіна Н.С.</b> ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ ДЛЯ ДОРΟΣЛИХ.....	251
<b>Білорусов С.Г., Шкарапата Я.Є.</b> РОЛЬ КЛІМАТУ В ФОРМУВАННІ СТРАТЕГІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТА НАВЧАННЯ КАДРІВ ОТГ.....	254
<b>Папакіна Н.С., Мамедов С.М.</b> ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА ОСВІТУ У АГРАРНОМУ ВИРОБНИЦТВІ.....	256

### **Список літератури**

1. Третьяк А.М. Іновації навчального процесу у землеустрої. /А.М.Третьяк,М.Г.Ступінь,І.Колганова //Землевпорядний вісник. 2013. № 5.
2. Мартин А. Проблеми змісту вищої освіти у галузі землеустрою. URL: <http://zsu.org.ua/andrij-martin/86-2011-03-12-09-12-08>
3. Закон України «Про землеустрій» від 22.05.2003 № 858-IV // Відомості Верховної Ради України від 05.09.2003 – 2003 р., № 36, стаття 282.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 № 1719 «Про перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра» // Офіційний вісник України від 25.12.2006 – 2006 р., № 50, стор. 160, стаття 3333, код акту 38153/2006.

**Папакіна Н.С.**

*кандидат с.г. наук, доцент  
кафедри генетики та розведення с.г. тварин ім. В.П.Коваленка  
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»  
м.Херсон. Україна*

### **ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ ДЛЯ ДОРОСЛИХ**

Відповідно до вимог сьогодення сучасний викладач, це не просто професійний педагог, а людина, що постійно працює над собою за принципом «навчання все життя». Для учнів та студентів визнаний та авторитетний викладач перш за все спостережливий та чуйний професіонал, що завжди прагне зацікавити, захопити та утримати увагу аудиторії. Звичайні підходи: діалог, розповідь, дискусія вже не є ефективними, тому викладачі широко використовують інтерактивні методи, багаті на наглядність та демонстрацію практичного застосування викладених раніше теоретичних тверджень.

Головною перевагою інтерактивного навчання вважають [1] практичне застосування теоретичних знань, однак актуальним залишається питання засвоєння аудиторією матеріалу у повному обсязі, отримання навичок практичного характеру.

Для викладачів інтерактивне викладання має наступні переваги [2]:

- Вимірювання досягнень учнів. Викладач, який використовує інтерактивні методи навчання, здатний краще оцінити, як добре учні опановують поданий матеріал.

- Гнучкість у викладанні. Застосування методів, що включають повноцінну двосторонню комунікацію, дозволяє оперативно коригувати процес навчання, навантаження та підходи.

*III Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення» (11-12 червня 2020 року)*

- Практика - це шлях до досконалості. Інтерактивне навчання покращує загальну ефективність навчального процесу.

- Мотивація учнів. Двосторонні методи навчання підвищують активність учнів. Чим більше їх бере участь у процесі, тим веселіше йде навчання.

Так, за традиційної методики проведення лекційного заняття, згідно даних психологів та педагогів [3,4] втрата уваги відбувається за 10...15 хвилин від початку заняття, за інтерактивного методу створюється атмосфера уваги та зацікавленості. Вони просто роблять заняття більш цікавими, захоплюючими, насиченим інформацією. Однак, прослуховування лекцій - це ще не вивчення предмету. Ряд дослідників [1,2,5] вказують на необхідність дотримуватись наступних принципів, які відображують головні особливості інтерактивних методів навчання:

- Заохочувати активність учнів.

- Використовувати питання, що стимулюють спілкування, дискусії та використання практичних навичок.

- Використовувати прийоми, що нагтовхують слухачів на правильні відповіді, а також утримують увагу.

- Підтримувати робочу атмосферу.

- Включатися в роботу на одному рівні з учнями.

Згідно даних цих дослідників [1,2,5] є п'ять основних способів, які дозволяють залучити учнів до навчального процесу.

**1. Брейнстормінг**, або інтерактивний мозковий штурм зазвичай проводиться у групах. Дуже ефективний для створення креативних ідей. Брейнстормінг допомагає учням навчатися роботі в команді. Різні види мозкового штурму включають:

- Структуровані та неструктуровані обговорення.

- Реверсивне мислення.

- Будування номінальних групових відносин.

- Онлайн-штурми: чати, форуми, листування у соцмережах.

- Створення мап командних ідей.

- Загальні групові походи.

- Індивідуальний брейнстормінг.

**2. Робота в парах**, поставте проблему чи питання, а потім поділіть своїх учнів на пари. Дайте кожній парі достатню кількість часу, щоб вони змогли прийти до певних висновків, та дозвольте кожному учаснику сформулювати висновки своїми словами. Ви можете також попросити, щоб один учень пояснював відповідь, а інший проводив оцінку того, що було зроблено для отримання таких висновків. Можна комбінувати різноманітні варіації процесу — і ваші учні будуть швидше і легше втягуватись у роботу, комунікувати між собою та обробляти більше інформації на занятті під вашим наглядом.

**3. Групові дискусії**, характерним є обговорення учасниками однієї проблеми, знаходячись у різних групах, що мають різне бачення

*III Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення» (11-12 червня 2020 року)*

проблеми. У кожній із таких груп учні презентують свої ідеї та висловлюють думки. Підтримуйте обговорення між учнями із різних груп. Кожен учень повинен дізнатися про погляди та аргументи інших учасників дискусії.

**4. Аналіз реальних проблем**, методики навчання включають також аналіз кейсів з реальними проблемами, проте сам процес не повинен складатися тільки із кейсів. Головне — зробити акцент на тому, як вирішувати реальні проблеми, що потребують реальних дій. Готуйте своїх учнів до життя поза шкільною лавою. Дайте невеликим групам учнів деталі та описи реальних ситуацій — хай вони придумують робоче рішення для них.

**5. Сесія «питання-відповідь»**, характеризується активною роботою аудиторії. Відразу ж після оголошення теми заняття, але перед початком стандартної лекції, дайте завдання учням написати по одному питанню на цю тему на невеликих папірцях. Після цього зберіть усі записки та дайте відповіді на ті питання, що задали учні.

### Список літератури

1. Огляд інтерактивних методів <http://multycourse.com.ua/ua/page/19/69>
2. П'ять інтерактивних методів навчання  
<https://osvitanova.com.ua/posts/2278-piat-interaktyvnykh-metodiv-navchannia>
3. Дистанционное обучение: теория и практика / [Гриценко В.И., Кудрявцева С.П., Колос В.В., Веренич О.В.]. – К.: Наукова думка, 2004. – 375 с. – С.112-117.
4. Колеченко А.К. Энциклопедия педагогических технологий: Пособие для преподавателей / А.К. Колеченко. – СПб.: КАРО, 2006. – 368 с.
5. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник / Сисоева С.О.; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. – К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 324 с.